

Tygodnik Urzędowy

powiatu nieszawskiego.

Abonament wynosi kwartalnie 1.50 zł miesięcznie 0.50 zł. Z dostawą pocztową zł 1.69 kwart., 57 gr miesięcz. Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują prenumeratę.

Ogłoszenia na 4-lamowej stronie za milimetr. 8 gr. Częstsze ogłoszenia wysoki rabat. Wszystkie biura reklam. przyjmują ogłosz. Cena egz. pojedyncz. 10 gr.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub tp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a prenumeratorzy nie mają prawa do odszkodowania.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

Poz. 23. Odezwa Powiatowego Komitetu Obchodu 3 Maja. — Poz. 24. Do PP. Członków Sejmiku Powiatowego. — Poz. 25. Przetarg na dzierżawę gruntu pokarczemnego. — Poz. 26. Okólniki: Ustawienie tablic o zakazie postoju koni i pojazdów na jezdni drogi i poboczach. — Poz. 27. Pobudowanie mostków lub przepustów na rowach przydrożnych. — Poz. 28. O bezpieczeństwie ruchu kołowego na drogach. — Poz. 29. O kartach rowerowych. — Poz. 30. Ewidencja koni zdalnych dla wojska. — Poz. 31. Podręcznik dla gm. o służbie wojsk. — Poz. 32. Obwieszczenie. Sekcja Budowl. Centr. Tow. Roln.

Poz. 23.

O d e z w a

Powiatowego Komitetu Obchodu 3 Maja i zbiórki na „Dar Narodowy“ w 1926 r.

Zwyczajem ustalonym w latach ubiegłych, a w myśl hasła rzuconego w 1906 roku przez pierwszego Prezesa Rady Nadzorczej Polskiej Macierzy Szkolnej p. Henryka Sienkiewicza, zbiórka na „Dar Narodowy 3 Maja“, przeznaczona na cele oświatowe Polskiej Macierzy Szkolnej, odbędzie się w czasie od 3 do 9 maja 1926 r. Na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 grudnia 1925 r. Nr. 9700/25 wszystkie sumy zebrane na obszarze b. zaboru rosyjskiego, przeznaczone są na prace oświatowe Polskiej Macierzy Szkolnej.

Protokolat nad zbiórką na „Dar Narodowy 3 Maja“ objął p. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

Do Komitetu Honorowego weszli Marszałkowie Izb Ustawodawczych, Przywódcy Polskich Stronnictw oraz Ministrowie. Do Komitetu Głównego Obchodu 3 Maja i zbiórki na „Dar Narodowy“ weszli Panowie Wojewodowie, Kuratorowie Okręgów Szkolnych i wybitni przedstawiciele społeczeństwa. Do Komitetu Powiatowego weszli przedstawiciele władz powiatowych i miejscowego społeczeństwa.

Z kolei Powiatowy Komitet Obchodu 3 Maja zwraca się do władz samorządu gminnego i miejskiego, do miejscowych Kół P. M. S., do WW. Duchowieństwa o natychmiastowe organizowanie Miejscowych Komitetów Obchodu 3 Maja i Zbiórki na „Dar Narodowy“.

Komitety Miejskowe zależnie od warunków lokalnych winny zająć się zorganizowaniem dnia święta 3 Maja, mianowicie: przed południem uroczystego nabożeństwa, w południe wiecu oświatowego, po południu zabaw ludowych, wieczorem koncertu, przedstawienia lub wieczornicy. Uroczystość obchodu połączyć należy ze zbiórką ofiar na „Dar Narodowy“ przy pomocy materiałów kwestowych, których dostarczy Powiatowy Komitet Komitetom Miejscowym za pośrednictwem Urzędów Gminnych.

Miasteczka i gminy otrzymają po 200 sztuk znaczków do przypinania, zaś miasteczka otrzy-

mają jeszcze dodatkowo: po 100 nalepek na okna po 10 groszy, po 40 nalepek po 50 groszy i po 40 nalepek na rachunki po 10 gr. oraz po 1 broszurce „Trzeci Maj“. Wszystkie niewyżyskane materiały należy **bezwzględnie zwrócić do dnia 20 maja 1926 r. pod adresem Komitetu Powiatowego (Gimnazjum Polskiej Macierzy Szkolnej).**

Materiałem powyższym rozbudzić należy powszechną ofiarność groszową i rozwijać przy tej sposobności świadomość potrzeby tej ofiarności na cele oświatowe.

Wszystkie wpływy ze zbiórki na „Dar Narodowy 3 Maja“ należy przysyłać przez P. K. O. na rachunek Nr. 50.017 Wydziału Powiatowego Nieszawskiego w Aleksandrowie Kujawskim. Sprawozdania kasowe ze zbiórki adresować należy: „Do Powiatowego Komitetu Obchodu 3 Maja i Zbiórki na Dar Narodowy w Aleksandrowie Kujawskim (Gimnazjum P. M. S.). Nadesłania sprawozdań od Komitetów Miejskowych oczekiwać się będzie do dnia 20 maja 1926 roku, gdyż w tydzień potem zestawie się ma sprawozdanie ze zbiórki w całym powiecie, umieścić je w „Tygodniku Urzędowym“ i odesłać do Głównego Komitetu w Warszawie.

Powiatowy Komitet Obchodu i Zbiórki 3 Maja zwraca się jeszcze raz z gorącą prośbą do członków reprezentacji samorządu miejskiego i gminnego, do Przewielebnego Duchowieństwa, do Nauczycielstwa, do Organizacji społecznych i wszystkich obywateli powiatu dobrej woli i chęci; by uczynić zechcieli z dnia 3 maja święto narodowej uroczystości i przysporzyli funduszy Polskiej Macierzy Szkolnej, która na tej ofiarności buduje i utrwała cichą, lecz niezmiernie doniosłą, wielkiego państwowego i narodowego znaczenia, pracę oświatową.

Aleksandrów Kuj. dn. 20 kwietnia 1926 r.

Powiatowy Komitet Obchodu 3 Maja i Zbiórki na „Dar Narodowy“.

(—) Ricci — starosta, (—) dr. St. Szerzeniewski — lekarz powiatowy, (—) ks. dr. Masłowski — prefekt, (—) J. Wójtowicz — inspektor szkolny, (—) M. Panek — inżynier powiatowy, (—) A. Ostrowski — dyrektor Szkoły Rzemiosł, (—) Z. Żydowo — sekretarz Sejmiku.

Poz. 24.

Do PP. Członków Sejmiku Powiatowego.

Na dzień 29 kwietnia 1926 roku, godzinę 10-ą rano zwołuje się do Aleksandrowa Kujawskiego XXX-ste posiedzenie Sejmiku Nieszawskiego (lokal starostwa) z następującym porządkiem obrad:

1. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia.

2. Przyjęcie sprawozdania z zamknięcia budżetowego za rok 1925 i udzielenie absolutorjum Wydziałowi Powiatowemu.

3. Ustalenie tytułu własności zakupionej dla inspektora szkolnego bryczki i uprzęży (protokół Sejmiku z dnia 14 czerwca 1924 r. Nr. XXV, pkt. 2 Ba).

4. Wniosek Naczelnego Lekarza Szpitali Powiatowych o obniżenie niektórych stawek w opłatach szpitalnych (protokół Sejmiku Nr. XXVIII z 27 czerwca 1925 roku, uchwała Nr. 9)

5. Wniosek Rady Szkolnej Powiatowej o powołanie zastępcy członków Rady w myśl art. 33 Przepisów tymczasowych o szkołach elementarnych w Królestwie Polskiem z dnia 10 sierpnia i 7 września 1917 r.

6. Wniosek Starostwa o powołanie 3-ch przedstawicieli Sejmiku do Powiatowego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przyniesienia Wojakowego w myśl § 13 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25-go kwietnia 1925 roku (Dz. Ust. Nr. 45, poz. 314).

PP. Członków Sejmiku, zapraszając na powyższe posiedzenie, proszę o punktualne przybycie.

Aleksandrów, dn. 20 kwietnia 1926 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.

Starosta Nieszawski

(—) Ricci.

L. dz. 2321.

Poz. 25.**Obwieszczenie.**

W dniu 26 kwietnia 1926 r. o godzinie 11 rano w gmachu Starostwa w Aleksandrowie-Kujawskim pokój Nr. 4 odbędzie się przetarg na dzierżawę gruntu pokarczemnego we wsi Słońsku pod Ciechocinkiem przestrzeni 1. 1197 ha (2 morgi) ostatnio dzierżawionego przez Franciszka Kesslera, na termin do 1 stycznia 1927. Przetarg rozpocznie się od sumy wartości 150 klg. żyta. Dzierżawcę obowiązuje opłacenie wszelkich podatków i powinności za 1926 r. Reflektanci winni przed przetargiem złożyć wadium w wysokości $\frac{1}{10}$ ceny wywoławczej.

Starosta

(—) Ricci.

L. 7690/26.

Poz. 26.**Okólnik.**

Na podstawie rozporządzenia Pana Wojewody z dnia 26 maja 1925 r. Nr. 33363/III. punkt f), które brzmi:

„Zarządzić, by przed wszystkimi zajazdami i innymi zakładami, związanymi z postojem pojazdów na drogach bitych lub brukowanych, ustawione były od 1 lipca 1925 r. kosztem właścicieli tych zakładów odpowiednie tablice o zakresie postoju koni i pojazdów na jezdni drogi i poboczach“

polecam poustawić tablice z następującym napisem:

OBWIESZCZENIE

Zabrania się postoju koni i pojazdów na drodze i poboczach pod karą 10 złotych.

POWIATOWY ZARZĄD DROGOWY.

Tablica ma mieć wymiar 40 cm. długości, 30 cm. szerokości. Litery duże, czarne na białym tle.

Słup pomalowany, wysoki nad ziemią $2\frac{1}{2}$ m. o wymiarach najmniej 10×10 cm.

Tablice mają być ustawione do 30 maja 1926 roku.

Przewodniczący Wydziału

Starosta Nieszawski: (—) Ricci.

L. dz. 2169.

Poz. 27.**Okólnik.**

Opierając się na ustawie z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. Ust. Nr. 89/21 r. poz. 656) art. 16 — polecam Panom Burmistrzom i Wójtom:

1. W miejscach przecięcia się drogi bitej z jakąkolwiek drogą publiczną lub prywatną, na rowie przydrożnym mają być pobudowane mostki lub przepusty z rur betonowych lub z kamieni. — Otwór przepustu musi mieć najmniej 30 cm. w świetle.

Koszta budowy ponosi gmina—wioska, zależnie do której kategorii dróg publicznych droga boczna jest zaliczona względnie, o ile jest drogą prywatną, właściciel tej drogi.

2. Wszystkie drogi gminne i prywatne, które wychodzą na drogę bitą, muszą być wyźwirowane na długości 25 metrów, licząc od brzegu jezdni drogi publicznej. **Termin wykonania 30 czerwca 1926 roku.**

3. Art. 10 wspomnianej ustawy nakłada obowiązek czyszczenia dróg bitych z błota na odciinkach przechodzących przez miasta, miasteczka, osady i wsie na zarządy gminne, które mają obowiązek ten nałożyć na właścicieli przyległych nieruchomości.

4. Na podstawie art. 11 tejże Ustawy Sekcja Rady Wojewódzkiej w Warszawie w dniu 3 listopada 1924 r. ustanowiła pas ochronny szerokości 75 centymetrów na następujących drogach:

I. na drodze wojewódzkiej: Brześć Kujawski — Radziejów — Sompolno — Wierzbie.

II. na drogach powiatowych: Nieszawa — Ciechocinek, Służewo — Sompolno, Aleksandrów — Ośno, Aleksandrów — Stara Wieś, Jaranowo — Bądkowo, Samszyce — Piotrków, Samszyce — Osiecinny — Ujma, Lubraniec — Topólka, Aleksandrów — Ciechocinek, Belszewo — Pilichowo — Dobre.

Na podstawie rozporządzenia Pana Wojewody Nr. AD. 250/I. z dnia 14. II. 1925 r. ustanowiono pas ochronny na drodze państwowej Włocławek — Nieszawa — Służewo — Toruń.

Właściciel gruntów przydrożnych obowiązany jest do pozostawienia wolnego od uprawy pasa gruntu 75 cm. szerokiego — na którym Zarząd Drogowy ma prawo składać ziemię, błoto zgarnięte z drogi, sadzić drzewa i ustawiać słupy dla przewodów elektrycznych.

W razie zaorania pasa przydrożnego winni będą surowo karani.

Niniejszy okólnik należy podać do wiadomości ogółu przez odczytanie go na zebraniu w każdej wiosce.

Przewodniczący Wydziału:

Starosta Nieszawski: (—) Ricci.

L. dz. 2172.

Poz. 28.

Do Panów Starostów Województwa Warszawskiego.

Wobec często powtarzających się wypadków utrudniania ruchu na drogach publicznych zwłaszcza samochodem oraz karygodnych zamachów na bezpieczeństwo życia lub mienia jadących, przypominam obowiązek ścisłego przestrzegania przepisów ustawy z dnia 7. 10. 1921 r. (Dz. U. R. P. 89. p. 656).

W myśl artykułu 4 powyższej ustawy nie wolno tamować lub utrudniać ruchu na drogach publicznych, wobec czego każda przeszkoda lub utrudnienie w ruchu z rozmysłu, z braku ostrożności lub niedbalstwa stanowi karalne wykroczenie.

Do przeszkód w ruchu zalicza się nietylko bezpośrednie tamowanie ruchu na drodze publicznej, lecz także wykonywanie obok drogi czynności lub umieszczenie obok drogi przedmiotów, które w jakikolwiek sposób utrudniają mogą ruch na drogach oraz układanie dużych kamieni na drodze, rozrzucanie na drogach rozbitych butelek, starego żelaza i innych ostrych przedmiotów dziurawiących gumy, obrzucanie ziemią i kamieniami jadących, rozmyślnie nieusuwanie się z drogi przed przejeżdżającymi samochodami, przebieganie z jednego pobocza drogi na drugie mimo sygnału samochodowego, nieusuwanie się pojazdów na prawą stronę jezdni na dany sygnał przez samochód wyprzedzający i t. p.

O ile zatem poszczególne wykroczenie nie stanowi czynu podpadającego pod surowsze sankcje kodeksów karnych, należy stosować doń przepisy karne wspomnianej poprzednio ustawy przyczem zwracam uwagę, na postanowienia art. 25 o odpowiedzialności majątkowej osób trzecich za wyrządzoną szkodę na drogach publicznych i wyjaśniam, iż przez szkodę należy rozumieć nietylko uszkodzenie drogi o czem wspomina dział II. §§ 4. 12. z dnia 26. 6. 1924 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 61 p. 611, lecz także wszelką szkodę wyrządzoną osobom, pojazdom etc. korzystającym z drogi.

Zechce Pan Starosta wydać podległym sobie urzędowi odpowiednie pouczenie i zarządzić podanie do wiadomości publicznej, przepisów o odpowiedzialności za wykroczenia przeciwko wspomnianej na wstępie ustawie oraz odnieść się także do duchowieństwa, nauczycielstwa, magistratów miast i urzędów gminnych z wezwaniem, by stale zwracały uwagę tak młodzieży jak dorosłych, że podobne zamachy zagrażają mieniu i życiu ludzkiemu i mogą wywołać nieobliczalne szkody

tak dla przejeżdżających jak i dla sprawców względnie ich rodziców ewentualnie spowodować odpowiedzialność majątkową całej wsi, osady lub miasta.

Według bowiem przepisów obowiązujących, w razie popełnienia któregośkolwiek z tych wykroczeń na drogach publicznych za szkody z tego powodu wynikłe odpowiedzialność majątkowa ciąży za dzieci nieletnie na rodzicach, za służbę niżej lat 14, na służbodawcach, w razie zaś niewykrycia sprawcy szkód odpowiedzialność ponosi wieś, osada lub miasto, na terenie których popełniono wykroczenie i wyrządzono szkodę.

Zauważam w końcu, że w wypadkach gdy szkody takie dotyczą cudzoziemców przejeżdżających przez nasz kraj, wyrabia się ujemna opinia o naszej kulturze.

Powyższe podaję do wiadomości i wykonania na podstawie reskr. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 5 marca 1926 roku. L. BP. 786/26.

Za Wojewodę:

(—) Kowalczewski.

Warszawa, dnia 17 marca 1926 roku.

Powyższe przesyłam do wiadomości z poleceniem ogłoszenia mieszkańcom sposobem tam praktykowanym.

Aleksandrów, dnia 12. kwietnia 1926 roku.

Starosta:

Ricci.

L. 6303/26.

Poz. 29.

O kartach rowerowych.

Polecam ogłosić mieszkańcom sposobem tam praktykowanym, że Min. Rob. Publ., ustaliło jednostajny typ kart rowerowych, obowiązujących na całym terenie Rz. Pol. Wydane dotychczas karty, jako nieodpowiadające wzorowi zostaną wycofane i zamienione na nowe w terminie do dnia 30 czerwca r. b. Wszyscy zainteresowani w wyznaczonym wyżej terminie winni zwrócić się do Starostwa z odpowiednim podaniem o zmianę kart.

Na podaniu należy nakleić znaczków stemplowych za 4 zł. gr. 40 i wnieść do Kasy Skarbowej w Aleksandrowie 1 zł. za blankiet karty rowerowej.

Ci, którzy już w roku b. przedłużyli karty rowerowe, zgłoszą się bez podań opłacając tylko za kartę rowerową 1 zł. —

Niestosujący się do powyższego, poniosą wynikię z tego tytułu konsekwencje. —

Aleksandrów, dnia 10. kwietnia 1926 roku.

Starosta:

Ricci.

L. dz. 7365/26.

Poz. 30.

Ewidencja koni zdalnych dla wojska.

Sprawozdaniem z dnia 14. 9. 1925 r. L. 1457. 3. 91 doniósł Pan Wojewoda, że poszczególne Starostwa zwracają się do Urzędu Wojewódzkiego o udzielenie wyjaśnień, co należy rozumieć przez dokument, stwierdzający wyprowadzenie zagranicę, który stosownie do § 49 Instrukcji Ministerstwa Spraw Wojskowych i Ministerstwa Spraw

Wewnętrznych o prowadzeniu ewidencji zwierząt poc. w Państwie dla celów wojskowych jest podstawą dla wykreślenia zwierzęcia z ewidencji. Przytem doniesiono, że zostało nie ustalone jakie i przez kogo wydane dokumenty, należy uważać za wystarczające do stwierdzenia, że zwierzę zostało wyprowadzone zagranicę, urzędy gminne zadawalają niejednokrotnie złożeniem 1 egzemplarza karty ewidencyjnej z ustnem lub piśmieniem oświadczeniem o wyprowadzeniu konia za granicę.

W powyższej mierze wyjaśnia się, że wywóz koni zagranicę nie jest zabroniony, a rozporządzeniem z dnia 1 lipca 1925 roku (Dz. Ust. Nr. 67 poz. 477 z 1925 r. zostało zniesione cło wywozowe na konie. Ponieważ w myśl par. 35 p. b. rozporządzenia o postępowaniu celnem z dnia 13 grudnia 1920 (Dz. Ust. Nr. 11. poz. 64. z r. 1921) strona może w pewnych wypadkach zgłosić towar ustnie, przeto niezawsze otrzymuje dokument celny, który mógłby stwierdzać wyprowadzenie konia zagranicę. Dokument taki strona otrzymuje tylko o ile zmuszona jest zgłosić towar na piśmie, — albo wprowadzić ustnie ale uiścić przypadające cło lub opłaty celne.

Z powyższego więc względu złożenie w Urzędzie gminnym 1 egzemplarza karty ewidencyjnej wraz z pisemnem oświadczeniem o wyprowadzeniu konia zagranicę względnie spisanie przez urząd gminy stosownego protokołu na podstawie ustnego oświadczenia b. posiadacza zw. poo. należy uważać za wystarczające.

Za Ministra (—) podpis.
Dyrektor Departamentu.

Okólnik

Do Magistratów i Urzędów gminnych w powiecie.

Do wiadomości i zastosowania.

Aleksandrów, dnia 12 kwietnia 1926 roku.

Starosta:

Ricci.

L. 7244/26.

Poz. 31.

Okólnik.

Nakładem Zw. Prac. Adm. Gmin. Rz. Pol. Warszawa, Żorawia 27 wydany został podr. dla Magistratów i Urzędów gminnych, przy załatwianiu czynności związanych ze służbą wojskową opracowany przez Wł. Kalubę, kierownika oddz. wojsk. przy Urzędzie Wojewódzkim.

Cena podręcznika 1 zł. 50 gr. z przesyłką pocztową.

Podając powyższe do wiadomości, zalecam nabycie takowego.

Aleksandrów, dnia 10 kwietnia 1926 roku.

Starosta.

Ricci.

L. dz. 7402/26.

Poz. 32.

Obwieszczenie.

Sekcja Budowlana Centralnego Towarzystwa Rolniczego, Warszawa, Kopernika 30

Udziela bezpłatnie porad technicznych na miejscu w biurze (Kopernika 30) oraz drogą korespondencji lub porad na gruncie za zwrotem kosztów.

Sporządza bezpłatnie, jedynie za zwrotem kosztów projekty i kosztorysy budowli o charakterze społecznym, jak domy ludowe, spółdzielnie i t. p.

Pośredniczy w sporządzaniu, na warunkach dogodnych, planów i kosztorysów budynków mieszkalnych, zabudowań gospodarskich oraz budowli użyteczności publicznej.

Propaguje i organizuje spółdzielnie budowlano-wytwórcze i budownictwo ogniotrwałe przez kursy budownictwa wiejskiego przy szkołach i Kółkach Rolniczych.

Ułatwia spółdzielniom budowlanym zaopatrywanie się w maszyny dla wyrobów cementowych.

Nr. 4022.—

Wytwórnia wyrobów betonowych

jako racjonalny środek odbudowy wsi.

Z bezużytecznego piasku i żwiru z domieszką cementu można stawiać budynki inwentarskie i mieszkalne, kryć dachy lepiej i taniej od powszechnie używanych materiałów.

Drewniane budynki niszczone bezlitośnie przez ogień i grzyb niech będą zastąpione przez mury pustakowe, ogniotrwałe, odporne na wilgoć, mocne, ciepłe i dwa razy tańsze od murów z cegły palonej.

Strzechę słomianą, przyczynę miljonowych strat ogniowych, niech zastąpi dachówka cementowa.

Woda, którą czerpiemy z naszych studni, niech będzie uzdrowiona przez szczelne, nieprzepuszczalne cembrowiny betonowe.

Budujmy się wreszcie ogniotrwałe, oszczędnie, szybko i tanio.

Miejscowości, w których znajduje się dobry piasek i żwir, nadają się do urządzenia rentownej spółdzielczej betoniarni. Dla uruchomienia betoniarni nie potrzeba sił fachowych, wyrób jest prosty, dający zyski handlowe. Komplet maszyn do wyrobu dachówek, pustaków i cembrowin studziennych kosztuje razem 2.400 złotych. Spółdzielnie mogą otrzymać kredyt trzymiesięczny do połowy wysokości całkowitej sumy przy poparciu Sekcji Budowlanej C. T. R. Kapitał obrotowy dla uruchomienia fabrykacji potrzebny jest w wysokości 1.600 złotych, t. j. koszt wagonu cementu i robocizna miesięczna 5-ciu robotników wytwórnii.

Produkcja dzienna betoniarni wynosi: 350 sztuk dachówek, 80 sztuk pustaków, 5 cembrowin

Maszyny amortyzują się w bardzo krótkim czasie, po roku zaś prowadzenia betoniarnia staje się nieobciążoną własnością założycieli.

Po wszelkie bliższe wyjaśnienia prosimy zgłaszać się do Instruktorjatu Społeczno - Gospodarczego C. T. R., Sekcja Budowlana.

Instruktorjat Społeczno - Gospodarczy C. T. R.

(—) R. Fijałkowski.

Prezydium Centralnego Towarzystwa Rolniczego.

(—) J. Wąsowicz.